

PAMIĘTAMY Obchody rocznicy wprowadzenia stanu wojennego

13 grudnia 30 lat później

Inscenizacja zamieszek, walka demonstrantów z oddziałami ZOMO i gra historyczna. Tak m.in. będą wyglądały obchody 30 rocznicy wprowadzenia stanu wojennego w Lublinie we wtorek, 13 grudnia

MAGDALENA BOŻKO
bozko@dziennikwscodni.pl

Obchody rozpoczną się we wtorek rano oficjalnym złożeniem kwiatów przed pomnikiem Wdzięczności przy Drodze Męczenników Majdanka. Od godziny 11 po centrum miasta zaczną chodzić patroly piesze ZOMO. W samo południe rozpocznie się rekonstrukcja ataku na siedzibę Solidarności przy ulicy Królewskiej.

– To były jedne z pierwszych działań władzy w dniu wprowadzenia stanu wojennego w Lublinie – mówi Marian Król, przewodniczący Zarząd Regionu Środkowowschodniego NSZZ „Solidarność” w Lublinie.

Świat o nas nie zapomniał

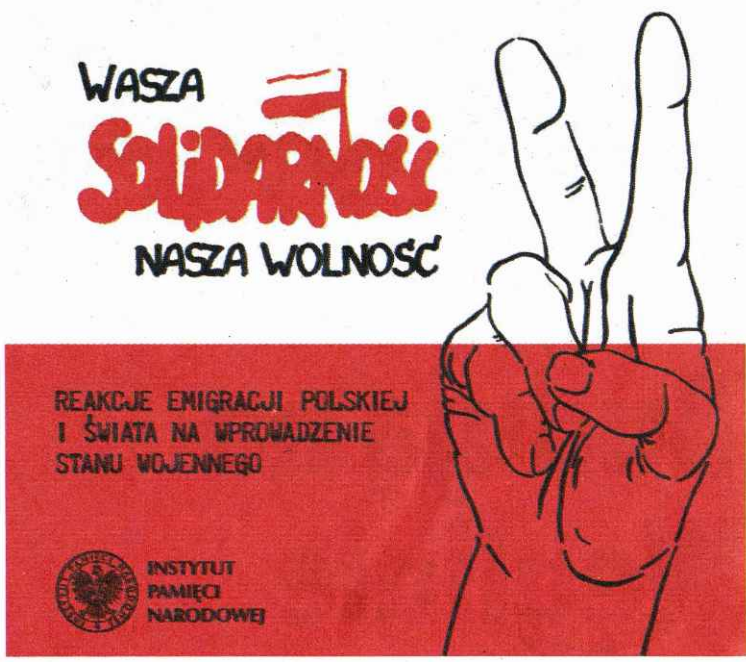
O godzinie 13.30 na Placu Litewskim zostanie otwarta wystawa „Wasza Solidarność – nasza wolność” przygotowana przez lubelski oddział Instytut Pamięci Narodowej o reakcjach emigracji polskiej i świata na wprowadzenie stanu wojennego. Tuż po otwarciu wystawy na teledziennym odbędzie się projekcja dokumentalnego programu wyemitowanego przez amerykańską telewizję w styczniu 1982 r. w wyrazie protestu wobec wprowadzenia stanu wojennego.

– Na apel prezydenta Reagana, wyemitowano półtoragodzinny program zatytułowany „Let Poland be Poland”, nawiązujący do słów piosenki przebywającego w tym czasie na tournée w USA i Kanadzie Jana Pietrzaka, „Żeby Polska była Polską” – wyjaśnia Agata Fijuth z lubelskiego oddziału IPN. – W programie, oprócz słów poparcia, jakie płynęły pod adresem Polaków ze strony premierów i prezydentów (w tym Margaret Thatcher, Ronald Reagana, François Mitteranda, Wilfrieda Martensa czy Helmuta Schmidta), pojawiły się tak ważne osoby związane z kulturą jak ludzie filmu Glenda Jackson, Max von Sydow, Kirk Douglas, Orson Welles, Henry Fonda czy wreszcie Czesław Miłosz, który odczytał po polsku i po angielsku swój wiersz „Który skrzywdziłeś człowieka prostego...”

W godzinach 9.30–12 odbędzie się Historyczna Gra

O godzinie 13.30 na placu Litewskim zostanie otwarta wystawa przygotowana przez lubelski oddział Instytutu Pamięci Narodowej pt. „Wasza Solidarność – nasza wolność” o reakcjach emigracji polskiej i świata na wprowadzenie stanu wojennego

REAKCJE EMIGRACJI POLSKIEJ I ŚWIATA NA WPROWADZENIE STANU WOJENNEGO

Miejska „13 grudnia” przygotowana przez ZHR Lubelski Hufiec Harcerzy „Baszta” i lubelski IPN (zapisy w godz. 9.30–10.00, namiot ZHR na pl. Litewskim). Do gry zaproszone są grupy co najmniej 3-osobowe w wieku min. 14 lat).

Filmy i warsztaty

Pomiędzy godziną 15 a 16 odbędzie się kolejna inscenizacja walk ulicznych. Natomiast o godzinie 17 Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN” zaprasza na spotkanie z Michałem Kasprzakiem i pokaz archiwalnych materiałów filmowych. Michał Kasprzak był pracownikiem lokomotywni PKP Lublin w latach 1970–2011, jednym z przywódców strajku na kolei w Lublinie w lipcu 1980 r. W czasie karnawału „Solidarności” własną kamerą i aparatem fotograficznym dokumentował ważne wydarzenia z życia miasta, lokomotywni PKP i „Solidarności”. Zobaczmy m.in. filmy ze strajku ostrzegawczego NSZZ „Solidarność” na terenie Lublina w marcu 1981 roku, regionalnego zjazdu delegatów NSZZ „Solidarność” w Świdniku w maju 1981 r.; obchodów I rocznicy strajku na kolei w lipcu 1981 roku oraz I Centralnego Święta Kolejarza w listopadzie 1981 roku.

Również w Izbie Drukarsstwa TNN (ul. Żmigród 1) o godz. 10, 13 i 15 odbędzie się warsztaty „Gdzie dziś jest duch Solidarności?” (liczba miejsc ograniczona, trzeba się zapisać, tel. 81 534 52 33)

Obchody zakończy msza święta o godzinie 19 w archikatedrze lubelskiej w intencji ofiar stanu wojennego i złożenie kwiatów przed pomnikiem Błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki.

(PIT, BAR)

10 GRUDNIA, LUBLIN

19.00 – Radio Lublin i Ośrodek Brama Grodzka – Teatr NN (ul. Grodzka 21) zapraszają na projekcję filmu dokumentalnego „Koncert” połączoną ze spotkaniem z jego autorem Michałem Tarkowskim. Michał Tarkowski to aktor (znany m.in. z ról w „Człowieku z marmuru” i „Wodzireju”), scenarzysta i reżyser, współtwórca (razem z Januszem Weissem i Jackiem Klejffem) legendarnej grupy kabaretowej Salon Niezależnych. „Koncert” w jego reżyserii to reportaż z koncertów i zachowań publiczności podczas „Rockowiska 81”, ze znakomitą muzyką gwiazd polskiego rocka, m.in.: TSA, Republiki, Maanam, Perfectu, Tiltu, Kasy Chorych. Trzydniowy maraton polskiego rocka odbył się w końcu listopada 1981 roku. Spotkanie poprowadzi Piotr Wróblewski, wstęp wolny.

13 GRUDNIA, LUBLIN

10.00 – Złożenie kwiatów przed pomnikiem Wdzięczności – Droga Męczenników Majdanka
10.00 – Historyczna Gra Miejska „13 grudnia” przygotowana przez Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej i lubelski IPN
11.00–11.55 – Patrole piesze ZOMO
12.00 – Atak na siedzibę Solidarności
12.30–12.45 – Przemarsz demonstrantów deptakiem na plac Litewski
12.45 – Początek demonstracji – inscenizacja zamieszek na placu Litewskim
13.15 – Ułożenie krzyża ze zniczy
13.30 – Otwarcie wystawy IPN „Wasza Solidarność – nasza wolność”. Reakcje emigracji polskiej i świata na wprowadzenie stanu wojennego, IPN
13.30 – Wojskowa grochówka

z kuchni polowej, przy koksownikach
14.00 – Film dokumentalny „Let Poland be Poland”
15.00–16.00 – Rekonstrukcja „Walki ulicznej” druga tura
17.00 – Izba Drukarsstwa TNN, ul. Żmigród 1, spotkanie z Michałem Kasprzakiem i pokaz archiwalnych materiałów filmowych
18.00 – Koncert „Pieśni Niepokornej” – archikatedra lubelska
19.00 – Msza św. w intencji ofiar stanu wojennego – archikatedra lubelska
20.00 – Złożenie kwiatów przed pomnikiem Błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki

13 GRUDNIA, ZAMOŚĆ

19.00 – Koncert zespołu TSA w Zamojskim Domu Kultury (30 lat temu, gdy w Polsce odwołano koncerty, w Zamościu zagrała grupa TSA)

13 GRUDNIA, CHEŁM

12.30 – Zarząd Koła Terenowego Stowarzyszenia Osób Represjonowanych w Stanie Wojennym w Chełmie zaprasza do Muzeum Chełmskiego im. Wiktora Ambroziewicza przy ul. Lubelskiej 57 (wejście od Podwalnej) na uroczyste, otwarte spotkanie środowiskowe z okazji 30-lecia wprowadzenia stanu wojennego w Polsce.

13 GRUDNIA, LUBARTÓW

15.00 – Otwarcie wystawy „Stan wojenny oczami Lubartowian” – Lubartowski Ośrodek Kultury, ul. Lubelska 68

13 GRUDNIA, BIKORAJ

10.00 – Uroczystości w kościele pw. św. Marii Magdaleny

13 GRUDNIA, KRASNYSTAW

11.00–16.30 – Inscenizacja przygotowana przez krasnostawskie Stowarzyszenie „Gloria Vitae”. W programie m.in. manifestacja opozycjonistów, patrole milicji i ORMO, koksownik. W mundury LWP i MO przebiorą się aktorzy Teatru Pokoleń z Siennicy Różanej. Rozdawany będzie biuletyn z informacją o wprowadzeniu stanu wojennego oraz kserokopiami dokumentów związanych ze stanem wojennym, takich jak decyzja o internowaniu czy kupon żywnościowy.

14 GRUDNIA, KUL (NOWA AULA)

Konferencja historyczna w trzydziestą rocznicę polskiej tragedii
9.00–9.15 – Powitanie uczestników przez przewodniczącą Zarządu Regionu Środkowowschodniego NSZZ „Solidarność” Marianą Królą
9.15–09.45 – „Prawo narodu do samostanowienia w kontekście komunistycznej zbrodni stanu wojennego” – ks. Prof. Tadeusz Guz
9.45–10.15 – „Akcja wprowadzenia stanu wojennego na Lubelszczyźnie w nocy z 12 na 13 grudnia 1981 r.” – dr Ewa Rączkowska
10.15–10.45 – „Lubelskie strajki w grudniu 1981 r.” – dr Zygmunt Łupina
10.45–12.00 – Panel dyskusyjny „Akcje strajkowe na Lubelszczyźnie w proteście wobec stanu wojennego” – uczestnicy: Norbert Wojciechowski, Lech Cieżki, Wiesław Grzegorzczyk, Adam Pęziół, Zdzisław Wiśniewski, moderator dyskusji – dr Leszek Pietrzak
12.30–13.45 – Panel dyskusyjny „Represe stanu wojennego na Lubelszczyźnie” – uczestnicy: ks. dr Tadeusz Pajurek, Alfred

Bondos, Włodzimierz Blajerski, Andrzej Sokołowski, Henryk Kąkol, moderator dyskusji – dr Leszek Pietrzak

15 GRUDNIA, IPN LUBLIN

12.30 – W sali IPN (ul. Staszica 22A) odbędzie się uroczyste rozstrzygnięcie konkursu plastyczno-historycznego zorganizowanego przez lubelski oddział IPN dla szkół „WRONkartun. 13 grudnia – 30 lat później”. Laureatom zostaną wręczone nagrody, a wyróżnione prace zaprezentowane zostaną na wystawie

15 GRUDNIA, KUL (AULA CN)

15.00 – Panel dyskusyjny „Wasza solidarność – nasza wolność. O reakcji emigracji polskiej i świata na wprowadzenie stanu wojennego” z udziałem: Basila Kerskiego, prof. Idesbalda Goddeerisa, dr. Patryka Pleskota. Prowadzenie panelu: dr Sławomir Łukasiewicz. Podczas spotkania zostanie zaprezentowany film dokumentalny „Świat i Solidarność” ukazujący reakcje Zachodu na powstanie „Solidarności”.

18 GRUDNIA, TARNOGRÓD

10.30 – Zbiórka pocztów sztandarowych przy Miejskim Domu Kultury i przemarsz do kościoła parafialnego pw. Przemienia Pańskiego
11.00 – Msza św. w intencji poległego w KWK „Wujek” Józefa Giza i wszystkich ofiar stanu wojennego
12.00 – Złożenie wieńców przy grobie Józefa Giza na cmentarzu parafialnym
13.00 – Koncert młodzieży z Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Armii Krajowej (Miejski Dom Kultury)